

Opevinkit

Historian 5. luokan sanakortteja voi käyttää monipuolisesti pelaamiseen tunneilla. Pelien avulla voi kerrata koko vuosiluokan asioita tai niitä voi käyttää esimerkiksi isompaan historian projektityöhön virittäytymiseen.

Maapeli

Etsikää korteista kaikki maiden nimet.

Tämän jälkeen ryhmissä jaetaan muut kortit niin, että jokaiselle maalle laitetaan sille kuuluvat kortit. Jos kortti voi kuulua useaan eri maahan, ryhmä saa päättää, mihin maahan sen liittää.

Alias

Pelatkaa korteilla aliasta.

a) Jaetaan pareittain sanakortit.

- Huom! Kun kortit on jaettu, kannattaa antaa oppilaille hetki aikaa etsiä omat selitettävät sanansa oppikirjasta.
- Parin jäsenet selittävät vuorotellen sanoja ja toinen yrittää arvata, mistä sanasta on kyse. Se kumpi arvaa eniten sanoja, voittaa.

b) Aliasta voi pelata myös ryhmissä. Silloin vuorotellen yksi selittää sanan ja muut yrittävät arvata. Se voittaa, kuka saa eniten kerättyä sanoja.

Tietokilpailu

Pitäkää joukkueittain tietokilpailu. Opettaja näyttää sanan ja ryhmät kirjoittavat vastauksensa paperille. Eniten oikeita vastauksia saaneet voittavat.

Hirsipuu

Pelatkaa hirsipuuta sanoilla.

Sanat+selitykset

agora	kreikkalaisen kaupungin tori
akvedukti	roomalaisten vesijohto
alkuperäislähde	menneisyydestä säilynyt teksti tai esine
amfiteatteri	suuri näyttämö, jonka reunoilla kohosi ympyränmuotoinen katsomo
arkeologi	esihistorian tutkija, joka tekee esimerkiksi arkeologisia kaivauksia
barbaarit	Antiikin Kreikassa ne, jotka puhuivat muuta kieltä kuin kreikkaa
demokratia	kansanvalta
diktaattori	yksinvaltiias
Dionysos	viinin ja teatterin jumala Antiikin Kreikassa
ea	ennen ajanlaskun alkua
Egypti	
esihistoriallinen aika	aika ennen kirjoitustaidon keksimistä
faarao	Egyptin valtakunnan hallitsija
filosofi	viisauden rakastaja, ajattelija Antiikin Kreikassa
forum	roomalaisen kaupungin tori
gladiaattori	taistelija, joka taisteli Roomassa ihmisten huviksi
helleenit	kreikkalaiset kutsuivat itseään tällä nimellä
hieroglyfi	egyptiläinen kirjoitusmerkki
historiallinen aika	aika, josta on jäänyt kirjallisia lähteitä
imperiumi	esimerkiksi Rooma, suuri valtakunta
jaa	jälleen ajanlaskun alun
jääkausi	aikakausi, jolloin oli hyvin kylmää, esimerkiksi Pohjois-Eurooppa oli tuolloin jopa kolme kilometriä paksun mannerjään alla
kaskiviljely	viljelytapa, jossa poltettiin metsää ja kylvettiin sitten siemenet ravinteikkaaseen tuhkaan
keisari	Rooman hallitsija
kirjuri	esimerkiksi Mesopotamiassa valtion virkamies, joka kirjoitti veroihin ja kaupankäyntiin liittyviä muistiinpanoja

komedia	hauska teatterinäytelmä
konsuli	Rooman tasavallan johtaja
Kreikka	
kuvakirjoitus	varhainen kirjoitusjärjestelmä
legioona	Rooman armeijan joukko
Mesopotamia	
metoikki	ulkomaalainen Kreikassa
olympialaiset	urheilukilpailut Kreikassa
Olympos-vuori	vuori Kreikassa, jossa kuviteltiin jumalten asuvan
oraakkeli	ennustaja
orja	ihminen, jonka joku muu omistaa
papisto	johtivat uskonnollista toimintaa
patriisit	varakkaita miehiä, jotka omistivat paljon maata Roomassa
piikivi	kivi, jonka avulla voi iskeä tulta
plebeijit	Rooman kansan enemmistö, esimerkiksi käsityöläiset, kauppiat ja maanviljelijät
polis	kreikkalainen kaupunkivaltio, jolla oli oma hallinto ja lait
politiikka	yhteisten asioiden hoitaminen, osallistuminen esimerkiksi kansankokouksiin ja äänestäminen
pyramidi	muinaisen Egyptin faraoiden hautapaikka
pyyntikulttuuri	metsästyksen ja kalastukseen perustuva elämäntapa
reki	talven kulkuväline, jota koirat vetivät
Rooma	
ruuhi	yhdestä puunrungosta veistetty vene
samaani	muinaisen Suomen tietäjä tai parantaja
senaatti	Roomassa paikka, jossa korkearvoiset kansalaiset keskustelivat ajankohtaisista asioista ja neuvoivat konsuleita
Suomi	
tasavalta	hallitusmuoto, jossa vallassa olevat valitaan vaaleilla
tragedia	surullinen teatterinäytelmä
uhrilahja	jumalille uhrattava lahja
Zeus	Antiikin Kreikan ylijumala

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

agora

akvedukti

amfiteatteri

barbarit

demokratia

diktaattori

Dionysos

pyyntikulttuuri

Egypti

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

faarao

filosofi

forum

gladiaattori

helleenit

hieroglyfi

imperiumi

jääkausi

kaskiviljely

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

kaupunkivaltio

keisari

kirjuri

komedial

konsuli

Kreikka

kuvakirjoitus

legioona

Mesopotamia

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

metoikki

olympialaiset

Olympos-vuori

oraakkeli

arkeologi

orja

papisto

patriisit

piikivi

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

plebeijit

politiikka

pyramidi

reki

Rooma

ruuhi

samaani

senaatti

Suomi

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

**HISTORIAN
JÄLJILLÄ**

tasavalta

tragedia

uhrilahja

Zeus

jaa.

ea.

alkuperäislähde

**esihistoriallinen
aika**

**historiallinen
aika**

